

Uçakta Sağlık Hizmeti ve Hekimlerin Sorumluluđu

Raportör:

Prof. Dr. Tefvik ÖZLÜ

İletişim:

E-Posta: ozlutevfik@yahoo.com

Tel: 0462 325 28 19

Faks: 0462 325 05 18

NOT:

Bu rapor, başta göğüs hastalıkları ve göğüs cerrahisi uzmanları olmak üzere akciğer sağlığı alanında çalışan profesyonellerin oluşturduğu ve 1000 civarında üyesi olan SOLUNUM PLATFORMU'nda yürütölen (solunum@googlegroups.com) tartışma sonrasında grupta dile getirilen eleştiri ve öneriler doğrultusunda hazırlanmıştır.

Raporun oluşumuna görüş açıklayarak aktif katkıda bulunan katılımcıların isimleri soyad sırasına göre şöyledir: Erkan BALKAN, Ahmet Emin ERBAYCU, Bülent ÖZBAY, Tefvik ÖZLÜ, Mustafa YÜKSEL, Gökhan YÜNCÜ,

Havayolu şirketlerine çağrı

Uçuş sırasında rahatsızlanan yolculara gereken acil müdahalenin gerçekleştirilmesinde sorunlar ve belirsizlikler var.

Farklı senaryolar üzerinden havayolu şirketleri, hekimler ve hukukçular bu konuda birlikte çalışarak kurallar belirlenmeli ve deklare edilmelidir.

Bildiğiniz gibi uçuş sırasında rahatsızlanan yolcular için genel uygulama: uçuş ekibi tarafından yapılan anons ile eğer o sırada uçak içinde bir doktor varsa kendisini tanıtması ve takiben hastaya müdahalesi istenmekte ve uçaktaki acil müdahale çantası bu hekime teslim edilmektedir.

Her hekimin uçak içinde veya herhangi bir yerde acil bir hastaya gereken müdahaleyi yapması, zaten meslek etiğinin, vicdanının ve hukukun gereğidir. Ancak, uygulamayla ilgili bazı sorunlar ve belirsizlikler söz konusudur.

Doktorun böyle bir durumda üstlendiği sorumluluk -uçanın en yakın havaalanına indirilmesi da dahil olmak üzere çok fazladır. Uçak içinde hastaya müdahale için uygun bir alan yoktur. Acil müdahale çantası içerik olarak son derece yetersizdir. Uçuş ekibinin de böyle bir durumda davranışları optimal olmayabilmektedir. Yolcu, sağlık durumu uçuşa elverişli olmamasına rağmen uçağa binmiş veya her zamanki rutin tedavisini almamış, ihmal etmiş olabilmektedir.

Müdahaleye rağmen hastanın kötüleşmesi veya kaybı durumunda ise sorumluluğun ne ölçüde, kimde (havayolu şirketi, yolcu, hekim, vb) olacağı bilinmemektedir. Bazen birden çok hekim bulunmakta ve kimin müdahale edeceği hususunda karışıklık çıkabilmektedir. Uçaktaki diğer yolcuların müdahale sırasında hekime veya hastaya sözlü, bazen fiili müdahaleleri olayın yönetilmesini zorlaştırabilmektedir. Bazen hekim, o uçuş boyunca hastanın yanında ve onu yakından izleyerek seyahat etmek durumunda kalmaktadır.

Bu sorunla alakalı olarak: başta THY olmak üzere tüm havayolu şirketlerinin değişik senaryolar üzerinden hekimlerle ve hukukçularla birlikte çalışarak konuyla ilgili kuralları oluşturmaları, deklare etmeleri ve sorunların ve belirsizliklerin azaltılması için uygulamaların düzeltilmesi gerekmektedir.

Yolcunun, havayolu şirketinin, uçuş ekibinin, diğer yolcuların ve uçakta o sırada seyahat etmekte olan hekimin böyle durumlardaki sorumlulukları; neleri yapmaları/yapmamalara gerektiği; bu taraflar arasındaki iletişim ve koordinasyonun nasıl olacağı; güvenli ve rahat bir müdahale ortamının nasıl oluşturulacağı; acil müdahale çantasında nelerin, ne kadar bulundurulacağı gibi hususlar netleştirilmelidir.

Bu çalışma yapıldığında, hekimlerin uçuş sırasında hastalanan yolculara daha rahat, güvenli ve sorunsuz olarak müdahale edebilmeleri mümkün olacaktır.